

XUNTA DE GALICIA
 CONSELLERÍA DE CULTURA,
 EDUCACIÓN E UNIVERSIDADE

CEIP FREI LUÍS DE GRANADA

Praza de Galicia s/n 27600 Sarria (Lugo)

Secr. e Xef.: 982 870 838

Direc. e Fax.: 982 870 839

✉ ceip.freiluis.granada@edu.xunta.gal

http://edu.xunta.es/centros/ceipfreiluisdegranada

PLAN DE APOIO EMOCIONAL

ATENCIÓN AOS ASPECTOS EMOCIONAIS E SOCIAIS POR COVID-19

Orientación
Alumnado
Departamento
Cooperativo
Emocional
Educación
Aprendizaje
Inteligencia
equipo
emocional
educativa
Mediación
Profesorado
 Habilidades educativas
 colaborativo orientación
 Pasión Trabajo
 Necesidades
 Valor
 sociales
 Innovación
 Tutorías empatía
 Enric Familias Autoestima

PLAN DE APOIO EMOCIONAL

Xustificación

Tendo en conta o disposto nas Instrucións do 30 de Xullo, dende o Departamento de Orientación nos propuxemos **adaptar o Plan de Acción Titorial á situación provocada polo COVID-19** tendo presentes non só as consecuencias psicolóxicas derivadas da situación de confinamento vivido no curso pasado senón tamén as características tan atípicas coas que arrinca este curso 2020/21.

Esta adaptación persegue o obxectivo fundamental de incorporar ao eixe das nosas intervencións os aspectos socioemocionais e de atención personalizada ao alumnado e familias.

Desta forma incorporárase á planificación do traballo en titoría os seguintes aspectos:

- **A dimensión emocional**, tendo presente as consecuencias que o período de confinamento puidera ter no alumnado (medos, duelo, illamento). Axudarase a diminuír os temores e ansiedades do alumnado ao redor da enfermidade e apoiar a súa capacidade para facer fronte a calquera impacto secundario nas súas vidas. Terase especial coidado en non estigmatizar ao alumnado ou calquer membro da comunidade educativa que poida estar exposto ao virus.
- **A competencia de aprender a aprender**: o confinamento e a tele-formación marcaron retos novos en educación. Debemos ensinar ao alumnado, especialmente ao alumnado con NEAE, a controlar os seus propios procesos de aprendizaxe polo que é esencial ensinar técnicas de estudo, organización da información, planificar e executar o traballo.
- **A competencia dixital**: para afrontar novas situacións de tele-formación. Traballarase na aula o uso da plataforma “en liña” elixida polo centro educativo. O profesorado responsable en tecnoloxías da aprendizaxe e do coñecemento do centro educativo e o coordinador ou coordinadora de formación, apoiarán esta liña da acción titorial, non só en actividades puntuais para levar a cabo nas sesións de titoría, senón para que se incorporen nas programacións didácticas a planificación de actividades en modalidade “en liña ” en cada materia.
- **As medidas de hixiene e seguridade**: ensino explícito das medidas preventivas que se deben seguir dentro e fóra da escola para o control da pandemia (p.ex. uso de máscaras, lavado de mans, distancia social).

CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN

A primeira semana de período lectivo é fundamental para garantir seguridade, confianza e motivación do alumnado, de face a iniciar o proceso de ensino-aprendizaxe. Por tanto, dentro do Plan de acción tutorial deberase incluír un **Plan de apoio emocional** tanto para o alumnado e profesorado como para as familias.

En canto ao **profesorado e persoal non docente**, hai que ter en conta que hai que presentarse ante o alumnado como un punto de apoio que teña as ferramentas para poder asesorar e axudar. Isto non será posible si non se ten unha visión realista da situación de cada un dos compoñentes do claustro.

Para todo isto é necesario coñecer na medida do posible a situación de cada un deles e delas, como por exemplo:

- Sabemos si algún membro do claustro ou persoal non docente pasou por unha situación complicada durante o estado de alarma?
- Preguntamos como se atopan os nosos compañeiros/as?
- Estiveron sós/soas?
- Como se sentiron?
- Como senten agora?
- Teñen claro como afrontar esta situación?
- Necesitan apoio psicolóxico?
- Necesitan formación?
- Falouse do tema emocional nos departamentos?

Respecto á implementación do Plan de apoio emocional para o alumnado, o centro educativo dedicará os primeiros días lectivos a pór en marcha o plan de acollida do alumnado atendendo especialmente ao que accede aos cursos que inician etapa.

Nestes primeiros días hai que evitar caer nunha carreira desenfreada por tentar recuperar aqueles contidos curriculares non abordados. As familias, o profesorado e alumnado pasaron incerteza, ansiedade, duelos, perdas de emprego, enfermidade, e todo iso hai que recollelo e tratalo adecuadamente para preparar ben o terreo dun curso que presentará incerteza (incerteza significa falta de certeza, algo que non hai que ver como aspecto negativo).

Doutra banda, a situación de suspensión das clases presenciais e o confinamento incrementou en moitos casos a autonomía do alumnado, a actualización por parte do profesorado respecto de metodoloxías e uso das TICs, a diversificación das canles de formación e información, a importancia da acción tutorial, a individualización e persoalización dos procesos de aprendizaxe ... É dicir, unha serie de fortalezas que non se poden desperdiciar.

Por tanto, nos primeiros días lectivos, ademais de instruír ao alumnado no referente á debida observación das normas sanitarias que impidan un posible contaxio (uso de elementos de protección, distancia, dirección de subida-baixada ou circulación polo centro educativo) **atenderase preferentemente á súa situación emocional**, o seu nivel de tensión ante o confinamento vivido durante o estado de alarma, as condicións da súa contorna familiar, as dificultades que tivo para seguir a súa formación a distancia e a dispoñibilidade ou acceso a medios electrónicos que permitían ese seguimento .

Para todo iso, **o titor/a** (nestas circunstancias faise máis necesario que nunca que a elección do mesmo obedeza a outros criterios que non só o da dispoñibilidade horaria):

A. Solicitará información sobre distintos aspectos relativos ao seu alumnado:

1. Ti:

- Como estás?
- Como te sentes?
- Cambiaches de centro?
- Tes amigos/as nesta clase?
- Como te sentiches?
- Botaches de menos o colexio/instituto?

- Que botaches de menos do colexio ou do Instituto? E dos compañeiros?
- E do profesorado? (este apartado é importante, tanto para facer o seguimento do alumnado que viña sufrindo algún tipo de acoso como para detectar ao posible alumnado que estea illado/a e sexa posible vítima de acoso)

2. A súa familia e a súa contorna:

- Como está a túa familia?. Perdiches a algún ser querido?
- Como foi a convivencia coa túa familia?, Fácil ou difícil?
- Axudástesvos mutuamente? (Este apartado tamén pode dar pistas sobre situacións complicadas: violencia machista, procesos complicados de alumnado trans...)
- Tiveches que realizar tarefas de coidado doutras persoas?
- Tiveches que realizar tarefas en casa de maior responsabilidade que normalmente non facías?

3. O seu traballo académico:

- Como che sentiches ante as tarefas escolares en casa?. Resultouche difícil traballar só/a en casa?
- De que dispositivos electrónicos dispuxeches para traballar?, Podías utilizalos cando querías ou tiñas que compartilos cos teus irmáns/as, pais...?
- Ante as dificultades atopadas, que solucións atopaches ou che ofreceron?
- Enviabas as tarefas das distintas materias?, Pareceuche adecuado o ritmo de traballo ou sentías presión porque os prazos que che daba o profesorado para a tarefa eran moi curtos?
- Podíaste concentrar ben?
- Que tipo de actividades académicas, das realizadas durante o confinamento, resultáronche máis estimulantes? E as menos?

4. Expectativas e inquietudes

- Que esperas deste curso?
- Que che gustaría que os teus compañeiros, compañeiras e profesorado fixesen para facer o teu inicio máis acolledor?

- Que che sentou ben durante o confinamento que se puidese realizar a partir de agora? Que podemos facer por ti?

B. Concienciará ao alumnado sobre a seriedade e a importancia da responsabilidade individual e colectiva do momento que nos está tocando vivir, nunca desde o medo, pero si con firmeza.

C. Compartirá a información relevante recollida (dependendo da idade do alumnado esta recompilación pódese facer de diversas formas, dunha maneira máis informal pegando post-it en papel continuo respondendo as preguntas, a través de formularios, a través de faladoiros dialóxicas) co resto do equipo docente e con xefatura de estudos.

D. Facilitará a cohesión grupal. Para iso contará cun banco de actividades que se ofrecerá ao comezo do curso escolar.

Toda a comunidade educativa apoiará o desenvolvemento do Plan de acción tutorial, e adaptará á nova situación a formación e as actuacións do alumnado que desempeñe accións de tutoría entre iguais (alumnado axudante, ciberaxudantes, Irmán/a Maior, alumnado mediador e alumnado pola igualdade de xénero), así como os programas de tutorización individualizada ou tutorías afectivas levadas a cabo polo profesorado. Estas estruturas de apoio simétricas e asimétricas reforzan e amplían a acción tutorial sobre o alumnado que poida ter maiores dificultades durante o confinamento por diversas circunstancias.

O **orientador** xunto cos **titores e titoras** e o equipo de convivencia e igualdade do centro, determinará o alumnado sobre o que é necesario establecer un seguimento máis individualizado da súa situación, motivado por:

- Necesidade de apoio emocional derivada do confinamento.
- Existencia de brecha de acceso a conexión e dispositivos tecnolóxicos ou de uso en canto ao tempo de utilización e calidade do mesmo .
- Maior dificultade para a interacción social, posiblemente do alumnado ACNEAE, que a situación de confinamento potenciaría , tendo menos contactos que o resto de alumnado. Nestes casos priorizaranse os apoios dentro da aula, para compensar o distanciamento social ao que estiveron sometidos durante o confinamento facendo máis fincapé na presenza deste alumnado no seu grupo-clase.

Deseñarase en cada caso, a metodoloxía para o seguimento individualizado de cada alumno ou alumna proposto, contando coas estruturas de apoio anteriormente descritas.

No caso do alumnado “desconectado” por non dispor de acceso a conexión e dispositivos tecnolóxicos, dentro deste seguimento individualizado, incluírase ás **responsable tecnoloxías da aprendizaxe e do coñecemento**. Dentro das súas funcións, deseñará unha formación específica sobre o uso da plataforma

“en liña ” elixida polo centro educativo, que ofrecerá tanto ao alumnado indicado como ás súas familias, coa finalidade de poder afrontar posibles futuras situacións de tele-formación con maiores garantías.

Así mesmo, o orientador xunto cos titores e titoras informarán a todo alumnado onde e cando pode solicitar axuda ante situacións de medo, ansiedade ou duelo.

En canto ao deseño dun Plan de apoio emocional dirixido ás familias, os centros educativos levarán a cabo a recepción das familias, se é posible, nos primeiros días lectivos do curso para reducir na medida do posible a ansiedade que esta situación de alerta sanitaria puidese xerar ante o inicio do novo curso e atendendo especialmente ás familias do alumnado que accede aos cursos que inician etapa.

Nesa recepción, ademais de informar no referente á debida observación das normas sanitarias que impidan un posible contaxio que o centro vai seguir e transmitiu ao alumnado (uso de elementos de protección, distancia, dirección de subida-baixada ou circulación polo centro educativo), atenderase preferentemente á súa situación emocional, o seu nivel de tensión ante o confinamento vivido durante o estado de alarma, as condicións da súa contorna familiar, as dificultades que tivo para que os seus fillos/as seguisen a formación a distancia e a dispoñibilidade ou acceso a medios electrónicos que permitían ese seguimento .

Para todo iso, **o titor/a xunto** co orientador ademais de informar, tranquilizará ás familias sobre distintos aspectos:

- Valorar e reforzar o traballo realizado en casa durante o confinamento. Sen a axuda das familias non fose posible a resposta positiva que tivo a maior parte do alumnado.
- Empatizar con aquelas familias que, por distintas razóns, non puideron traballar cos seus fillos/as ou axudarlles, non culpabilizar e mostrar comprensión coas particularidades de cada unha delas .
- Destacar os aspectos positivos que a situación de suspensión das clases presenciais e o confinamento trouxeron consigo: incrementou en moitos casos a autonomía do alumnado, a actualización por parte do profesorado respecto de metodoloxías e uso das TICs, a diversificación das canles de formación e información, a importancia da acción titorial, a individualización e persoalización dos procesos de aprendizaxe... é dicir , unha serie de fortalezas que non se poden desperdiciar.
- Insistir en que nestes primeiros días débese evitar caer nunha carreira desenfreada por tentar recuperar aqueles contidos curriculares non abordados.
- As familias, o profesorado e alumnado pasaron incerteza, ansiedade, duelos, perdas de emprego, enfermidade. Todo iso hai que recollelo e tratalo adecuadamente para preparar ben o terreo dun curso que presentará incerteza.
- Asegurar a comunicación fluída desde o centro coas familias e viceversa. Cada centro articulará a maneira máis adecuada para esta comunicación.

- Concertar entrevistas/titorías en primeiro lugar con aquelas que presenten un nivel de ansiedade maior ou con aquelas cuxos fillos/as presenten algún tipo de vulnerabilidade.

As actuacións xerais son o mecanismo máis poderoso para abordar as posibles desigualdades xeradas tras o período de confinamento e permiten o acceso á educación en condicións de equidade para todo o alumnado. Este tipo de actuacións aseguran **a presenza, aprendizaxe e participación** de todo o alumnado, especialmente do máis vulnerable por diferentes situacións.

Por iso farase especial fincapé na **acesibilidade universal** das actividades tanto presenciais como en liña , mediante a aplicación do seu tres principios:

- Proporcionar múltiples formas de representación. Cobra maior relevancia en ACNEAES por discapacidade intelectual, TEA ou descoñecemento do idioma.
- Proporcionar múltiples formas de expresión. Cobra maior relevancia naquel alumnado con limitacións na acción física, na expresión e a comunicación, e nas funcións executivas, como ACNEAES por discapacidade visual, auditiva, por Trastorno da Linguaxe ou TDAH.
- Proporcionar múltiples formas de motivación e implicación, para iso contarán co asesoramento dos equipos especializados de orientación educativa en Galicia como son os EOE en discapacidade psíquica, sensoriais, trastornos de conduta e en trastornos do espectro autista.

Finalmente e xa para rematar, o desenvolvemento de todas estas actuacións levaranse a cabo co apoio do Equipo directivo, titores e toda a comunidade educativa en todo o seu conxunto e poder chegar así a tódolos axentes educativos implicados nesta tarefa.

En Sarria, a 22 de Setembro de 2020

Asdo: Xosé Manuel Fernández Pardo
Orientador CEIP Frei Luís de Granada